Ona tili: 5–9-sinflar uchun 80 ta mashq savoli

Fonetika va imlo · leksikologiya · so‘z turkumlari · morfologiya · sintaksis va tinish belgilari

Har bir savolda to‘rtta variant va bitta to‘g‘ri javob bor. Javoblar kaliti oxirgi sahifada, har bir javobning izohi esa gptbot.uz/uz/ona-tili-test/ sahifasida. Savollar mashq uchun tuzilgan: bu rasmiy imtihon, BSB, ChSB yoki DTM materiali emas.

Ism: _____ Sinf: _____ Sana: _____ To‘g‘ri javoblar: ____ / 80

Fonetika va imlo (1–16)

1. O‘zbek adabiy tilida nechta unli tovush bor?
A) 5 ta
B) 6 ta
C) 8 ta
D) 10 ta

2. Qaysi qatorda faqat lablangan unlilar berilgan?
A) u, o‘, o
B) a, e, i
C) i, u, o‘
D) a, o, e

3. Qaysi qatordagi undoshlarning barchasi jarangsiz?
A) b, d, g, z
B) m, n, l, r
C) v, j, g‘, y
D) p, t, k, s

4. «Maktabimiz» so‘zida nechta bo‘g‘in bor?
A) 3 ta
B) 4 ta
C) 5 ta
D) 6 ta

5. «Chang» so‘zida nechta tovush bor?
A) 3 ta
B) 4 ta
C) 5 ta
D) 6 ta

6. O‘zbek tilida so‘z urg‘usi, odatda, qaysi bo‘g‘inga tushadi?
A) birinchi bo‘g‘inga
B) ikkinchi bo‘g‘inga
C) oxirgi bo‘g‘inga
D) oxiridan oldingi bo‘g‘inga

7. Qaysi so‘zda tovushlar soni harflar sonidan kam?
A) kitob
B) qalam
C) daftar
D) sher

8. Qaysi so‘z xato yozilgan?
A) ma’no
B) e’lon
C) sanat
D) mo‘jiza

9. Qaysi so‘z to‘g‘ri yozilgan?
A) xabar
B) hursand
C) xurmat
D) xavo

10. «Sayla» fe’liga -v qo‘shimchasi qo‘shilsa, qaysi so‘z hosil bo‘ladi?
A) saylav
B) sayluv
C) saylov
D) sayliv

11. Qaysi so‘zga egalik qo‘shimchasi qo‘shilganda oxirgi undosh o‘zgarmaydi?
A) yurak
B) tilak
C) tayoq
D) ishtirok

12. Qaysi so‘zga egalik qo‘shimchasi qo‘shilganda ikkinchi bo‘g‘indagi unli tushib qoladi?
A) kitob
B) burun
C) qalam
D) daftar

13. Qaysi yuklama o‘zidan oldingi so‘zga qo‘shib yoziladi?
A) -mi
B) -ku
C) -chi
D) -da

14. Qaysi qatorda tartib son to‘g‘ri yozilgan?
A) XXI-asr
B) 9 sinf
C) 5-chi qator
D) 2026-yil

15. Qaysi qatorda bosh harf to‘g‘ri qo‘llangan?
A) Mustaqillik Kuni
B) Mustaqillik kuni
C) mustaqillik kuni
D) mustaqillik Kuni

16. Qaysi so‘z keyingi satrga to‘g‘ri ko‘chirilgan?
A) a-badiy
B) mudofa-a
C) ma’-rifat
D) ma’r-ifat

Leksikologiya (17–32)

17. Aytilishi va yozilishi bir xil, ma’nosi har xil so‘zlar nima deb ataladi?
A) ma’nodosh so‘zlar (sinonimlar)
B) zid ma’noli so‘zlar (antonimlar)
C) shakldosh so‘zlar (omonimlar)
D) paronimlar

18. Qaysi qatorda ma’nodosh so‘zlar (sinonimlar) berilgan?
A) baland — past
B) kecha — bugun
C) asr — asir
D) botir — jasur

19. Qaysi juftlik zid ma’noli so‘zlardan (antonimlardan) iborat?
A) saxiy — baxil
B) go‘zal — chiroyli
C) yurt — vatan
D) tez — ildam

20. Qaysi so‘z shakldosh (omonim) so‘zga misol bo‘ladi?
A) kitob
B) yoz
C) daraxt
D) maktab

21. Qaysi juftlik paronimlardan iborat?
A) ot — ism
B) katta — ulkan
C) tana — ta’na
D) oq — qora

22. «Ko‘z» so‘zi qaysi birikmada o‘z ma’nosida qo‘llangan?
A) buloqning ko‘zi
B) uzukning ko‘zi
C) ignaning ko‘zi
D) bolaning ko‘zi

23. Qaysi birikmada «shirin» so‘zi ko‘chma ma’noda qo‘llangan?
A) shirin olma
B) shirin so‘z
C) shirin choy
D) shirin qovun

24. «Men Navoiyni sevib o‘qiyman» gapida ma’no ko‘chishining qaysi turi qo‘llangan?
A) metonimiya
B) metafora
C) sinekdoxa
D) vazifadoshlik

25. «Og‘zi qulog‘ida» iborasining ma’nosi qaysi javobda to‘g‘ri berilgan?
A) juda xafa
B) sergap
C) juda xursand
D) qulog‘i og‘ir

26. «Tarvuzi qo‘ltig‘idan tushdi» iborasi qaysi holatni bildiradi?
A) hafsalasi pir bo‘ldi
B) qattiq charchadi
C) juda xursand bo‘ldi
D) og‘ir yuk ko‘tardi

27. «Oq oltin» tasviriy ifodasi nimani bildiradi?
A) tuzni
B) qorni
C) shakarni
D) paxtani

28. Qaysi so‘z tarixiy so‘z hisoblanadi (u bildirgan lavozim hozir yo‘q)?
A) o‘qituvchi
B) mingboshi
C) shifokor
D) haydovchi

29. Adabiy tildagi «narvon» so‘zining ayrim shevalardagi muqobili qaysi?
A) supa
B) tokcha
C) shoti
D) ayvon

30. Qaysi qatorda faqat tilshunoslik atamalari berilgan?
A) ildiz, poya, barg
B) kasr, tenglama, burchak
C) atom, molekula, modda
D) ega, kesim, kelishik

31. Qaysi qatordagi so‘zlar o‘zbek tilining o‘z (turkiy) qatlamiga mansub?
A) kitob, maktab, ilm
B) tosh, suv, qo‘l
C) daraxt, dasturxon, go‘sht
D) telefon, stol, mashina

32. So‘zlarning ma’nosi tushuntirib beriladigan lug‘at qaysi?
A) izohli lug‘at
B) imlo lug‘ati
C) orfoepik (talaffuz) lug‘ati
D) ruscha-o‘zbekcha tarjima lug‘ati

So‘z turkumlari (33–48)

33. Qaysi qatorda faqat mustaqil so‘z turkumlari berilgan?
A) ot, ko‘makchi, son
B) ot, sifat, fe’l
C) bog‘lovchi, fe’l, ravish
D) sifat, yuklama, son

34. Qaysi qatorda faqat atoqli otlar berilgan?
A) shahar, daryo, bola
B) Toshkent, poytaxt, ko‘cha
C) Samarqand, Zarafshon, Alisher
D) kitob, Navoiy, shoir

35. Qaysi sifat orttirma darajada?
A) baland
B) balandroq
C) balandlik
D) eng baland

36. «Uchala» so‘zi sonning qaysi ma’no turiga kiradi?
A) jamlovchi son
B) sanoq son
C) chama son
D) tartib son

37. Qaysi qatorda chama son berilgan?
A) o‘nta
B) o‘ninchi
C) o‘ntacha
D) o‘ntadan

38. «Hamma» so‘zi olmoshning qaysi turiga kiradi?
A) kishilik olmoshi
B) belgilash (jamlash) olmoshi
C) ko‘rsatish olmoshi
D) bo‘lishsizlik olmoshi

39. Qaysi qatorda gumon olmoshlari berilgan?
A) kim, nima, qaysi
B) hech kim, hech nima, hech qaysi
C) men, sen, u
D) kimdir, allanima, birov

40. Qaysi fe’l o‘timli (tushum kelishigidagi so‘zni boshqara oladi)?
A) o‘qidi
B) uxladi
C) keldi
D) yugurdi

41. «Olma» so‘zi qaysi gapda fe’l bo‘lib kelgan?
A) Olma pishdi.
B) Olma shirin ekan.
C) Bu kitobni olma.
D) Bog‘da olma ko‘p.

42. Qaysi qatorda payt ravishlari berilgan?
A) tez, sekin, asta
B) bugun, kecha, hozir
C) pastda, yuqorida, ichkarida
D) ko‘p, oz, sal

43. «Atayin» so‘zi ravishning qaysi ma’no turiga kiradi?
A) payt ravishi
B) o‘rin ravishi
C) miqdor-daraja ravishi
D) maqsad ravishi

44. Qaysi qatorda faqat ko‘makchilar berilgan?
A) bilan, uchun, kabi
B) va, ammo, lekin
C) faqat, hatto, axir
D) oh, voy, eh

45. Qaysi so‘z zidlov bog‘lovchisi hisoblanadi?
A) va
B) yoki
C) lekin
D) chunki

46. Qaysi gapda yuklama qatnashgan?
A) Anvar va Lola keldi.
B) Faqat Anvar keldi.
C) Anvar ukasi bilan keldi.
D) Anvar kecha keldi.

47. Qaysi qatorda faqat taqlid so‘zlar berilgan?
A) taq-tuq, yalt-yult, g‘ir-g‘ir
B) oh, voy, eh
C) albatta, ehtimol, afsuski
D) hatto, faqat, axir

48. Qaysi so‘z modal so‘z hisoblanadi?
A) lekin
B) bilan
C) voy
D) albatta

Morfologiya (49–64)

49. «Bog‘bonlarimizga» so‘zida nechta qo‘shimcha bor?
A) 2 ta
B) 3 ta
C) 4 ta
D) 5 ta

50. Qaysi so‘zda so‘z yasovchi qo‘shimcha bor?
A) gulzor
B) gullar
C) gulni
D) gulim

51. Qaysi qo‘shimcha otdan fe’l yasaydi?
A) -chi
B) -li
C) -lar
D) -la

52. Qaysi so‘z tuzilishiga ko‘ra qo‘shma so‘z?
A) bog‘bon
B) belbog‘
C) ota-ona
D) bog‘lar

53. «Maktabdan» so‘zi qaysi kelishikda?
A) jo‘nalish kelishigida
B) o‘rin-payt kelishigida
C) tushum kelishigida
D) chiqish kelishigida

54. Qaysi gapda tushum kelishigi belgisiz qo‘llangan (qo‘shimchasi tushib qolgan)?
A) Men kitobni o‘qidim.
B) Men kitob o‘qidim.
C) Men kitobdan o‘qidim.
D) Men kitobga qaradim.

55. «Daftaring» so‘zidagi egalik qo‘shimchasi qaysi shaxs va sonni bildiradi?
A) II shaxs birlik
B) I shaxs birlik
C) III shaxs birlik
D) II shaxs ko‘plik

56. Qaysi gapda -lar qo‘shimchasi hurmat ma’nosini bildiradi?
A) Bolalar hovlida o‘ynashyapti.
B) Kitoblar javonda turibdi.
C) Dadamlar ishdan keldilar.
D) Qushlar janubga uchib ketdi.

57. Qaysi fe’l hozirgi zamon shaklida?
A) yozdi
B) yozgan edi
C) yozyapti
D) yozmoqchi

58. «Boramiz» fe’li qaysi shaxs va sonda?
A) I shaxs birlik
B) I shaxs ko‘plik
C) II shaxs ko‘plik
D) III shaxs ko‘plik

59. Qaysi fe’l shart maylida?
A) o‘qisa
B) o‘qisin
C) o‘qidi
D) o‘qiydi

60. «Yuvindi» fe’li qaysi nisbatda?
A) aniq nisbatda
B) majhul nisbatda
C) orttirma nisbatda
D) o‘zlik nisbatda

61. Qaysi fe’l orttirma nisbatda?
A) o‘qidi
B) o‘qitdi
C) o‘qildi
D) o‘qishdi

62. Qaysi so‘z ravishdosh?
A) kulib
B) kulgan
C) kulish
D) kuldi

63. Qaysi birikmada sifatdosh qatnashgan?
A) o‘qib keldi
B) o‘qish foydali
C) kitob o‘qidi
D) o‘qigan bola

64. Fe’llarning shaxs-son qo‘shimchalarini olib o‘zgarishi nima deb ataladi?
A) turlanish
B) yasalish
C) tuslanish
D) qiyoslash

Sintaksis va tinish belgilari (65–80)

65. «Ukamning daftari» birikmasida so‘zlar qaysi usulda bog‘langan?
A) boshqaruv
B) bitishuv
C) moslashuv
D) teng bog‘lanish

66. Qaysi birikma bitishuv usulida bog‘langan?
A) kitobni o‘qimoq
B) shirin olma
C) maktabga bormoq
D) ukamning kitobi

67. «Kecha bog‘imizda birinchi gilos pishdi» gapida ega qaysi so‘z?
A) kecha
B) bog‘imizda
C) pishdi
D) gilos

68. «Men xatni yozdim» gapidagi «xatni» so‘zi qaysi gap bo‘lagi?
A) to‘ldiruvchi
B) ega
C) aniqlovchi
D) hol

69. «Lola chiroyli gul terdi» gapida aniqlovchi qaysi so‘z?
A) Lola
B) chiroyli
C) gul
D) terdi

70. «Biz ertaga sayohatga boramiz» gapidagi «ertaga» so‘zi qaysi gap bo‘lagi?
A) to‘ldiruvchi
B) aniqlovchi
C) o‘rin holi
D) payt holi

71. Qaysi gapda ega bilan kesim orasiga tire qo‘yilishi kerak?
A) Kitob bilim manbai.
B) Kitob javonda turibdi.
C) Kitob juda qiziqarli ekan.
D) Kitobni kecha o‘qidim.

72. Qaysi gap atov gap hisoblanadi?
A) Kuz keldi.
B) Kuzda yomg‘ir yog‘adi.
C) Kuz.
D) Kuzni yaxshi ko‘raman.

73. Qaysi gapda uyushiq bo‘laklar bor?
A) Bozordan shirin olma oldik.
B) Biz bozorga bordik.
C) Bozordan olma, anor va uzum oldik.
D) Bozor uyimizga yaqin.

74. Umumlashtiruvchi so‘z uyushiq bo‘laklardan oldin kelsa, undan keyin qaysi tinish belgisi qo‘yiladi?
A) vergul
B) ikki nuqta
C) tire
D) nuqtali vergul

75. Qaysi gapda undalma bor?
A) Do‘stlar, kitob o‘qishni odat qiling.
B) Do‘stlar kitob o‘qishdi.
C) Do‘stlarim kitobni yaxshi ko‘radi.
D) Do‘stlarimga kitob sovg‘a qildim.

76. Qaysi gapda kirish so‘z qatnashgan?
A) Bugun yomg‘ir yog‘adi.
B) Men bugun uyda qolaman.
C) Yomg‘ir yog‘sa, uyda qolaman.
D) Menimcha, bugun yomg‘ir yog‘adi.

77. Qaysi gap ergashgan qo‘shma gap?
A) Yomg‘ir yog‘di va havo sovidi.
B) Agar yomg‘ir yog‘sa, biz uyda qolamiz.
C) Yomg‘ir yog‘di, havo sovidi.
D) Yomg‘ir tindi.

78. Qaysi gap bog‘lovchisiz qo‘shma gap?
A) Qo‘ng‘iroq chalindi va dars boshlandi.
B) Qo‘ng‘iroq chalingach, dars boshlandi.
C) Qo‘ng‘iroq chalindi.
D) Qo‘ng‘iroq chalindi, dars boshlandi.

79. Qaysi gapda tinish belgilari to‘g‘ri qo‘yilgan?
A) «Men ertaga kelaman» dedi, Anvar.
B) Men ertaga kelaman — dedi Anvar.
C) «Men ertaga kelaman», — dedi Anvar.
D) «Men ertaga kelaman». Dedi Anvar.

80. Qaysi gap o‘zlashtirma gap?
A) O‘qituvchi ertaga majlis bo‘lishini aytdi.
B) O‘qituvchi aytdi: «Ertaga majlis bo‘ladi».
C) «Ertaga majlis bo‘ladi», — dedi o‘qituvchi.
D) Ertaga majlis bo‘ladi.

Javoblar kaliti

Fonetika va imlo (1–16)	Leksikologiya (17–32)	So‘z turkumlari (33–48)	Morfologiya (49–64)	Sintaksis va tinish belgilari (65–80)
1 — B	17 — C	33 — B	49 — C	65 — C
2 — A	18 — D	34 — C	50 — A	66 — B
3 — D	19 — A	35 — D	51 — D	67 — D
4 — B	20 — B	36 — A	52 — B	68 — A
5 — A	21 — C	37 — C	53 — D	69 — B
6 — C	22 — D	38 — B	54 — B	70 — D
7 — D	23 — B	39 — D	55 — A	71 — A
8 — C	24 — A	40 — A	56 — C	72 — C
9 — A	25 — C	41 — C	57 — C	73 — C
10 — C	26 — A	42 — B	58 — B	74 — B
11 — D	27 — D	43 — D	59 — A	75 — A
12 — B	28 — B	44 — A	60 — D	76 — D
13 — A	29 — C	45 — C	61 — B	77 — B
14 — D	30 — D	46 — B	62 — A	78 — D
15 — B	31 — B	47 — A	63 — D	79 — C
16 — C	32 — A	48 — D	64 — C	80 — A

Savollar 2026-yil 17-noyabr holatiga ko‘ra amaldagi alifbo va imlo qoidalariga tayanadi. Har bir javobning qisqa izohi: gptbot.uz/uz/ona-tili-test/